

Mücbir Sebep Hali Sona Eren 65 Yaş ve Üstündeki Bazı Mükelleflerin Beyan ve Ödeme Yükümlülüğü

A- Mücbir Sebep Halinde Olanlar:

Bilindiği üzere; **518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 3. maddesindeki** düzenleme ile;

a) **Ticari, zirai ve mesleki kazanç** yönünden **gelir vergisi** mükellefiyeti bulunan mükelleflerin,

b) Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dahil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,

c) Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin,

1/4/2020 ila **30/6/2020** (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında **mücbir sebep halinde** olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuş ve anılan **Tebliğin 4. maddesinde** yapılan düzenleme uyarınca da mücbir sebep kapsamında bulunan bu mükelleflerin **Nisan, Mayıs ve Haziran** aylarında vermeleri gereken **muhtasar ve katma değer vergisi beyannamelerinin verilme süresi 27 Temmuz 2020** günü sonuna kadar uzatılmıştı. Söz konusu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri ise, altışar ay uzatılarak, sırasıyla **27 Ekim, 27 Kasım ve 28 Aralık** günleri sonuna kadar yapılabilmesi sağlanmıştı. **Keza**, anılan mücbir sebep süresince verilmesi gereken “**Form Ba-Bs**” bildirimlerinin verilme ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken **e-Defterlerin** oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “**Elektronik Defter Beratları**”nın yüklenme süreleri de, sırasıyla **27 Ekim, 27 Kasım ve 28 Aralık** günleri sonuna kadar uzatılmıştı.

Anılan **Tebliğin 5. maddesindeki** düzenleme ile de; **65 yaş ve üstünde** olması nedeniyle sokağa çıkma kısıtlaması kapsamına giren

i- **mükellefler** ve

ii- **meslek mensupları** ile

iii- 24/3/2020 tarihi itibarıyla geçerli olan “Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” uyarınca **beyanname/bildirimleri 65 yaş ve üstünde olan bu meslek mensuplarınca verilenlerin**

22/3/2020 ila sokağa çıkma kısıtlamasının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında **mücbir sebep halinde** olduğu kabul edilmiş ve anılan **Tebliğin 6.** maddesindeki düzenleme ile bu kapsamda mücbir sebep dönemine ilişkin **verilemeyen beyanname/bildirimlerin verilme süreleri** ile bunlara istinaden **tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin** son gününün, sokağa çıkma kısıtlamasının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılması uygun bulunmuştu.

B- Mücbir Sebep Halinin Son Bulması ve Ödevler:

İçişleri Bakanlığının 29/5/2020 tarihli ve “18 Yaş Altı ve 65 Yaş Üzeri Kişilerin Sokağa Çıkma Kısıtlaması” konulu Genelgesi ile daha önce sokağa çıkma kısıtlaması getirilen 65 yaş ve üzerindeki vatandaşlarımız arasındaki **işletme sahibi, esnaf, tüccar, sanayici, serbest meslek sahipleri** ile **çalışanlardan** durumlarını **aktif sigortalılıklarını** gösteren SGK hizmet belgesi, vergi kaydı, şirket yetki belgesi, oda ve birlik kimliğinden biriyle belgeleyenlerin, sokağa çıkma kısıtlamasından muaf tutulacağı belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde 2 Haziran 2020 tarihinde yaptığı **Duyuruya göre;**

- 65 yaş ve üstünde olması nedeniyle daha önce sokağa çıkma kısıtlaması getirilen ve 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin **5 ve 6** ncı maddesi kapsamında beyanname/bildirim verme ve ödeme süreleri ertelenen **ticari, zirai ve/veya mesleki kazançları yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerin** aynı Tebliğin 4 üncü maddesi kapsamında bulunmayan,

- 65 yaş ve üstünde olması nedeniyle daha önce sokağa çıkma kısıtlaması getirilen ve söz konusu Genel Tebliğin **5 ve 6** ncı maddesi kapsamında beyanname/bildirim verme ve ödeme süreleri ertelenen **ticari, zirai ve/veya mesleki kazançları yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan mükelleflerden aktif sigortalı olarak çalışması nedeniyle sokağa çıkma kısıtlamasından muaf tutulanların,**

- 24/3/2020 tarihi itibarıyla geçerli olan “Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” uyarınca **beyanname ve bildirimleri 65 yaş ve üstündeki meslek mensuplarınca verilen mükelleflerin** söz konusu Genel Tebliğin **4** üncü maddesi kapsamında bulunmayan,

Genel Tebliğin 5 inci maddesinde yer alan mücbir sebep dönemine ilişkin beyanname ve bildirimleri, sokağa çıkma kısıtlamasının sona erdiği **1/6/2020** tarihini takip eden 15 inci gün olan **16/6/2020** günü sonuna kadar verilecek, bu beyanname ve bildirimlere istinaden **tahakkuk eden vergiler de aynı sürede ödenecektir.**

1/6/2020 tarihi itibarıyla verilme süresinin son gününe **15 günden fazla gün kalan** beyanname/bildirimlerin verilme ve bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödenme süresi olarak ise, bunlara ilişkin kanuni süreler dikkate alınacaktır.

Öte yandan, 65 yaş ve üstünde olması nedeniyle sokağa çıkma kısıtlaması getirilen mükelleflerden söz konusu Genel Tebliğin **3** üncü maddesi uyarınca mücbir sebep

kapsamında olanlar, aynı Tebliğin 4 üncü maddesiyle belirlenen beyan/bildirim ve ödeme erteleme hükümlerinden faydalandırılacaktır. (Başka bir deyişle; bu mükelleflerin **Nisan, Mayıs ve Haziran** aylarında vermeleri gereken **muhtasar ve katma değer vergisi beyannamelerinin verilme süresi 27 Temmuz 2020 günü sonuna kadar**, bunlara ilişkin vergilerin ödemeleri ise, **27 Ekim, 27 Kasım ve 28 Aralık** günleri sonuna kadar yapılabilecektir. **Keza**, anılan mücbir sebep süresince verilmesi gereken **“Form Ba-Bs” bildirimleri ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterler ile imzalanması ve aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları” da 27 Ekim, 27 Kasım ve 28 Aralık** günleri sonuna kadar verilebilecektir.)

Gerek 65 yaş ve üstünde olması gerekse kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle **sokağa çıkma kısıtlaması devam eden** mükelleflerin söz konusu Genel Tebliğin 5 inci maddesi kapsamındaki mücbir sebep hali, **kendileri için sokağa çıkma kısıtlamasının sona ereceği tarihe kadar** devam edecektir.

C- Örnekler :

Örnek 1: Serbest meslek erbabı Bay (A)'nın yıllık gelir vergisi, geçici vergi, muhtasar ve katma değer vergisi (KDV) yönünden mükellefiyeti bulunmakta olup, mükellef İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaş üstünde olması nedeniyle sokağa çıkma kısıtlaması kapsamındadır. Mükellef, mesleki kazancı yönünden gelir vergisi mükellefi olması nedeniyle 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 3 ve 4 üncü maddesi uyarınca **1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil)** tarihleri arasında, sokağa çıkma kısıtlaması nedeniyle ise **5 ve 6 ncı maddesi uyarınca 22/3/2020 tarihi ila sokağa çıkma yasağının sona erdiği 1/6/2020 tarihleri (bu tarihler dâhil)** arasında mücbir sebep halindedir.

İçişleri Bakanlığının 29/5/2020 tarihli ve “18 Yaş Altı ve 65 Yaş Üzeri Kişilerin Sokağa Çıkma Kısıtlaması” konulu Genelgesi ile 1/6/2020 tarihi itibarıyla sokağa çıkma kısıtlamasından muaf tutulması sonrasında mükellefin beyanname verme ve ödeme tarihleri aşağıdaki gibi olacaktır:

518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6 ncı maddesi kapsamında mükellefin;

- **2020/Şubat** dönemi **muhtasar** (muhtasar ve prim hizmet beyannamesi dâhil) ve **KDV beyannamesi**,
- **2019** yılına ilişkin **yıllık gelir vergisi beyannamesi**,
- **2020 yılı I. geçici vergi** dönemine ait geçici vergi **beyannamesi**

16/6/2020 Salı günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler de aynı sürede ödenecektir.

Öte yandan söz konusu Genel Tebliğin 4 üncü maddesi kapsamında mükellef tarafından **27/4/2020, 27/5/2020 ve 26/6/2020** tarihlerine kadar verilmesi gereken muhtasar (muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ve KDV beyannameleri **27/7/2020 Pazartesi** günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler

ise sırasıyla **27/10/2020 Salı**, **27/11/2020 Cuma** ve **28/12/2020 Pazartesi** günü sonuna kadar ödenecektir.

Örnek 2: Meslek mensubu Bayan (B)'nin gelir vergisi, geçici vergi, muhtasar ve KDV yönünden mükellefiyeti bulunmakta olup, mükellef İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaş üstünde olması nedeniyle sokağa çıkma kısıtlaması kapsamındadır. Mükellef, mesleki kazancı yönünden gelir vergisi mükellefi olması nedeniyle 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 3 ve 4 üncü maddesi uyarınca **1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında**, sokağa çıkma kısıtlaması nedeniyle ise 5 ve 6 ncı maddesi uyarınca **22/3/2020 tarihi ila sokağa çıkma yasağının sona erdiği 1/6/2020 tarihleri (bu tarihler dâhil)** arasında mücbir sebep halindedir. Bayan (B) 24/3/2020 tarihi itibarıyla 10 kurumlar vergisi mükellefinin kurumlar, muhtasar ve KDV beyannameleri ile Form Ba-Bs bildirimlerini elektronik ortamda göndermektedir. Bahse konu 10 mükellefin hiçbirisi söz konusu Tebliğin **3** üncü maddesi uyarınca mücbir sebep hali kapsamında değildir.

İçişleri Bakanlığının 29/5/2020 tarihli ve “18 Yaş Altı ve 65 Yaş Üzeri Kişilerin Sokağa Çıkma Kısıtlaması” konulu Genelgesi ile 1/6/2020 tarihi itibarıyla sokağa çıkma kısıtlamasından muaf tutulması sonrasında **meslek mensubu mükellef ile beyanname/bildirimleri bu meslek mensubu tarafından verilen mükelleflerin** beyanname verme ve ödeme tarihleri aşağıdaki gibi olacaktır:

518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6 ncı maddesi kapsamında beyanname/bildirimleri bu meslek mensubu tarafından verilen 10 mükellefin;

- **2020/Şubat, 2020/Mart** ile **2020/Nisan** dönemi **KDV** ve **muhtasar beyannameleri** (muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ile aynı dönemlere ilişkin Form Ba-Bs bildirimleri,

- **2020 yılı I. geçici vergi** dönemine ait geçici vergi **beyannameleri**,

- **2019** hesap dönemine ilişkin **kurumlar vergisi beyannameleri**,

16/6/2020 Salı günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler de aynı sürede ödenecektir.

Öte yandan meslek mensubunun kendi mükellefiyetine ilişkin beyanname verme ve ödeme süreleri (1) numaralı örnekte belirtildiği şekilde olacaktır.